

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Rundskriv

Utlendingsdirektoratet

Nr.
GI-23/2021

Vår ref
20/5938-UMV

Dato
07.12.2021

Instruks GI-23/2021 – adgangen til å gi avledet asylstatus der referansepersonens tillatelse vurderes tilbakekalt etter utlendingsloven § 63

1. Innledning

Justis- og beredskapsdepartementet viser til departementets alminnelige instruksjonsadgang samt lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven, utl.) § 76 annet ledd, som innebærer at departementet kan gi Utlendingsdirektoratet (UDI) generelle instruksjoner om lovtolkning, skjønnsutøving og prioritering av saker.

Formålet med instruksjonen her er å klargjøre at UDI *ikke* skal gi avledet asylstatus til familiemedlemmer til en flyktning dersom det er opprettet tilbakekallssak på flyktningen (referansepersonen) etter utl. § 63.

2. Bakgrunn

Familiemedlemmer til en flyktning kan søke om avledet asylstatus selv om de allerede har fått en familieinnvandringstillatelse. Flyktingens ektefelle eller samboer og barn under 18 år uten ektefelle eller samboer har etter utl. § 28 sjette ledd rett til oppholdstillatelse som flyktning, med mindre det er gjort unntak i forskrift. Utlendingsforskriften (utlf.) § 7-2 gjør unntak bl.a. hvis «særlige grunner» taler mot det (se bokstav d).

I praksisforeleggelse 1. desember 2020 anbefaler UDI at nevnte familiemedlemmer gis avledet status også i tilfeller hvor UDI vurderer tilbakekall av flyktingens (referansepersonens) oppholdstillatelse etter utl. § 63 (tilbakekall pga. uriktige opplysninger mv.). UDI viser til at det tar lang tid å behandle alle tilbakekallssakene som er opprettet etter

utl. § 63, og at noen søkere, herunder små barn, p.t. oppholder seg i Norge uten oppholdstillatelse. UDIs veiledningstjeneste får dessuten en rekke henvendelser om status i saksbehandlingen. UDI presiserer at avledet asylstatus vil bli kalt tilbake dersom referansepersonens tillatelse blir tilbakekalt. UDI har identifisert tre ulike søkergrupper (der referansepersonen har en «åpen» sak om tilbakekall):

1. Barn som er født i Norge av foreldre med asylstatus
2. Barn som har kommet til Norge i familiegjening og som ikke har søkt om fornyelse av denne tillatelsen
3. Voksne som har kommet til Norge i familieetablering eller -gjening og som ikke har søkt om fornyelse av denne tillatelsen.

UDI er usikker på om opprettelsen av tilbakekallssak på referansepersonen kan sies å utgjøre en «særlig grunn» etter utlf. § 7-2 bokstav d. Tilbakekallssak etter utl. § 63 opprettes ofte pga. mistanke om at det er gitt uriktige opplysninger. Dette kan tale for at det foreligger «særlig grunn» til å avslå fordi beskyttelsesbehovet ikke lenger er til stede eller aldri har eksistert. Hvis UDI avslår, må imidlertid søkerne fremsette ny søknad om avledet status hvis tilbakekallssaken senere blir henlagt. UDI mener brukervennlighet og god forvaltningsskikk trekker i retning av at avledet status bør gis med forbehold om senere tilbakekall. UDI peker også på at manglende tillatelse for familiemedlemene, enten fordi de aldri har hatt tillatelse eller fordi familieinnvandringstillatelsen deres ikke fornyes, medfører en svært vanskelig livssituasjon for dem det gjelder. P.t. er søknadsbehandlingen lagt i bero i påvente av departementets tilbakemelding.

3. Departementets vurdering

Departementet samtykker *ikke* til at flyktingens ektefelle/samboer og barn kan gis avledet asylstatus når UDI har opprettet tilbakekallssak på flyktingen (referansepersonen) etter utl. § 63 (tilbakekall pga. uriktige opplysninger mv.). I slike tilfeller mener departementet at det kan sies å foreligge en «særlig grunn» som gjør at familiemedlemene ikke har rett til avledet asylstatus etter utlf. § 7-2 bokstav d.

Tilbakekallssak etter utl. § 63 vil være opprettet pga. mistanke om at referansepersonen kan ha gitt uriktige opplysninger, noe som igjen kan tilsi at førstegangstillatelsen ikke skulle vært gitt – heller ikke til ektefelle/samboer og barn som senere har fått oppholdstillatelse gjennom familieinnvandring. I slike tilfeller kan referansepersonen ev. bebreides for å ha gitt uriktige opplysninger. Det er viktig å reagere på misbruk av asyl-instituttet. UDI har på spørsmål fra departementet opplyst at det vil bli klart mer komplisert å kalle familiens tillatelser tilbake dersom referansepersonens tillatelse senere skulle bli tilbakekalt. Etter departementets syn vil det sende uheldige signaler å gi ektefelle/samboer og barn avledet asylstatus, uten at referansepersonens tilbakekallssak er avklart. Departementet mener dette må veie tyngre enn de ulempene familiemedlemene påføres ved at deres «tilhørende» sak må vente på at referansepersonens tilbakekallssak ferdigbehandles av UDI.

4. Instruks

1. Departementet samtykker *ikke* til at flyktingens ektefelle/samboer og barn kan gis avledet asylstatus etter utl. § 28 sjette ledd når UDI har opprettet tilbakekalls-sak på referansepersonen etter utl. § 63 (tilbakekall pga. uriktige opplysninger mv.).
2. I slike tilfeller skal det anses å foreligge «særlige grunner» som gjør at familie-medlemmene ikke har rett til avledet asylstatus, jf. utlf. § 7-2 bokstav d.

5. Ikrafttredelse

Instruksen trer i kraft straks.

Med hilsen

Nina E. D. Mørk (e.f.)
avdelingsdirektør

Unni-Mette Vårdal
departementsrådgiver

Kopi:

Utlendingsnemnda
Arbeids- og sosialdepartementet
Barne- og familiedepartementet
Utenriksdepartementet